

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	7.
Redni broj pripreme	11.
Nastavna cjelina / tema	I. RAZVIJAM OSOBNOST, ŽIVIM VREDNOTE
Nastavna jedinica / podtema	11. Ponavljanje nastavne cjeline

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira pozitivne utjecaje uzora u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira negativne utjecaje koji predstavljaju opasnost u izgradnji vlastite osobnosti.

OŠ KV A.7.1. Učenik analizira različite uzroke napetosti i konflikata u razdoblju mladenaštva i objašnjava mogućnost rješavanja napetosti i sukoba s kršćanskoga motrišta.

OŠ KV A.7.2. Učenik u odabranim biblijskim tekstovima pronalazi poruke za svoje životne situacije.

OŠ KV C.7.1. Učenik analizira načine poštivanja i kršenja zapovijedi u kontekstu komunikacije u digitalnom okruženju.

OŠ KV C.7.2. Učenik uočava oko kojih se moralnih načela vode rasprave i dvojbe u medijima, društvu.

Ključni pojmovi	dostojanstvo; zajedništvo; pubertet; sukob; uzor; idol; Isusov primjer; sloboda; ovisnost; digitalna odgovornost; vrijednosti
Središnje / problemsko pitanje	Kako ono što smo naučili o dostojanstvu, odnosima i vjeri pretvoriti u odgovorne životne izbore?
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavne metode	prisjećanje, povezivanje, razgovor, razvrstavanje, tumačenje biblijske poruke, prosudba slučaja, rješavanje listića, samovrednovanje
Nastavna sredstva i pomagala	udžbenik Neka je Bog prvi, str. 10–18; bilježnica, radni listić na dvije stranice, rješenja za vjeroučitelja, ploča ili projektor; izborni kviz; za ovu nastavnu jedinicu nema RB-a
Međupredmetne teme	Osobni i socijalni razvoj: osr A.3.1. Razvija sliku o sebi; osr A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem. Učiti kako učiti: uku A.3.1. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.
Korelacija	Hrvatski jezik: OŠ HJ A.7.2. – sažimanje i zaključivanje; OŠ HJ C.7.2. – povezivanje teksta sa životnim situacijama. Sat razrednika – odgovorni odnosi, vršnjački pritisak i samoprocjena.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: vjeroučitelj će pratiti povezivanje gradiva, razloge odabranih odgovora, primjenu osme Božje zapovijedi i prosudbu moralne dvojbe; prema listiću će odrediti što treba dodatno pojasniti.

Vrednovanje kao učenje: učenici će usporediti svoje odgovore s objašnjenjima, ispraviti pogreške te pomoću udžbeničkoga pregleda na str. 18 odabrati područje za daljnje vježbanje.

Vrednovanje naučenoga: radni listić i usmeni odgovori služe ponavljanju bez brojčanog ocjenjivanja. Ako se provodi kviz iz stare pripreme, primijenit će se unaprijed dogovoreni kriteriji vrednovanja.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – PITAJ (8 min)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, hvala Ti za darove koje otkrivamo i ljude uz koje rastemo. Pomozi nam povezati ono što znamo s onim što činimo. Daj da naše odluke čuvaju slobodu, istinu i dostojanstvo svake osobe. Amen.

Alternativa: „Sve, dakle, što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima.“ (Mt 7,12) Učenici će u kratkoj tišini razmisliti kojim su postupkom protekloga tjedna pokazali poštovanje drugoj osobi.

Učenici će ostati nekoliko trenutaka u tišini. Učenici će u tišini razmisliti o jednoj riječi koja može otvoriti razgovor umjesto svađe.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici će vjeroučitelju dati na uvid domaću zadaću s prethodnoga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 18.“

Ili:

„Učenici će odabrati jednu vrijednost i tijekom dana bilježiti po jedan mali postupak kojim je živi. Na kraju će napisati što im je pomoglo i što će pokušati drukčije.“

- Kako ste povezali odabranu vrijednost i konkretan postupak? (Odgovor će sadržavati određenu vrijednost, primjerice istinu ili solidarnost, i stvarno izvedivo djelo.)

Motivacija:

Podizanje svijesti o osobama s invaliditetom i njihovim problemima.

Učenici će pogledati dva kratka videozapisa koji ukazuju na poteškoće osoba s invaliditetom u RH.

a) „Malo zaposlenih osoba sa invaliditetom u Hrvatskoj“; 3:00; Izvor: Al Jazeera Balkans; YouTube

b) „Zajednica nečinjenjem otežava položaj osoba sa invaliditetom“; 3:30; Izvor: Al Jazeera Balkans; YouTube

Ili:

Rad u paru. Učenici će u jednoj rečenici povezati ovu situaciju s dvjema lekcijama cjeline.

ZNAO SAM, ALI NISAM UČINIO

Učenik zna da svaka osoba ima dostojanstvo, ali prosljedi fotografiju uz uvredu. Kaže: „Znam točno odgovoriti na pitanja iz vjeronauka.“ Prijateljica pita: „Što tvoje znanje mijenja u tvojoj odluci?“

Zamišljena situacija za ponavljanje.

Razgovor

- Koje biste dvije lekcije povezali s ovom situacijom? (Nisam nešto, nego netko i Opasnosti virtualnog svijeta; mogu se povezati i Potraga za pravim vrijednostima te Bog je naš ideal.)
- Što učenik treba promijeniti da bi znanje postalo odgovorno djelovanje? (Prestati širiti ponižavajući sadržaj, priznati pogrešku, pružiti podršku i nastojati popraviti štetu.)

Početni stav: Učenici će u bilježnicu zapisati jedno područje koje već mogu objasniti i jedno za koje žele provjeriti razumijevanje. Na kraju će usporediti početnu procjenu s rezultatima ponavljanja.

Najava teme i središnjega pitanja:

Učenici će zapisati naslov „Ponavljanje nastavne cjeline“. Povezat će sadržaje devet obrađenih lekcija, provjeriti razumijevanje i obrazložiti odgovorne izbore.

Kako ono što smo naučili o dostojanstvu, odnosima i vjeri pretvoriti u odgovorne životne izbore?

II. SREDIŠNJI DIO – ISTRAŽI I PROSUDI (30 min)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti su prijedlozi i mogućnosti izbora. Nije predviđeno sve provesti u jednom satu. Vjeroučitelj će birati prema ishodima, vremenu i potrebama razreda. Dva načina ponavljanja u aktivnosti 1 međusobne su alternative. Kviz iz aktivnosti 3 može zamijeniti radni listić; osnovni sat ne ovisi o digitalnoj opremi.

Aktivnost 1: Ponavljanje cijele nastavne cjeline (rad u skupinama – pregled povezanih lekcija, 10 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će ponoviti devet sadržajnih lekcija, udžbenik, str. 10–17, i pregled „Razvijam osobnost, živim vrednote i sebe vrednujem“, str. 18. Skupine će dobiti po jednu od triju skupina lekcija: osoba i zajedništvo (2.–4.); sukobi i uzori (5.–7.); sloboda i vrijednosti (8.–10.). Ako je skupina više, zadatci će se ponoviti. Za svaku lekciju učenici će navesti ključni pojam, središnju poruku i jedan konkretan postupak. U bilježnicu će zapisati samo ključne riječi; u udžbenik neće pisati.

Nakon tri minute dogovora skupine će kratko predstaviti sva tri sadržaja. Vjeroučitelj će povezati odgovore u zajednički pregled, ispraviti netočnosti i prikazati shemu. U deset minuta uključeni su dogovor, izvještavanje, shema i ključni naglasci.

Moguće rješenje: Dostojanstvo → poštujem osobu; zajedništvo → primam i pružam pomoć; pubertet → prihvaćam promjene i odgovornost; sukob → slušam i dogovaram; uzor → prosuđujem primjer; Bog → slijedim Isusa djelima; ovisnosti → odbijam pritisak i tražim pomoć; virtualni svijet → čuvam istinu i privatnost; vrijednosti → provodim izvedivo dobro djelo.

Radni predložak:

LEKCIJA	KLJUČNI POJAM	PORUKA I POSTUPAK
Lekcija 1 iz dodijeljene skupine	_____	_____
Lekcija 2 iz dodijeljene skupine	_____	_____
Lekcija 3 iz dodijeljene skupine	_____	_____

Ili: klasično ponavljanje (*individualni rad i zajednički razgovor, 10 minuta*)

Učenici će kratko pregledati naslove i bilješke te usmeno povezivati sadržaje cjeline. Za svaku lekciju ponuđena su točno tri pitanja s odgovorima. U preporučenom odabiru za 45 minuta vjeroučitelj će odabrati barem jedno pitanje iz svake lekcije, a preostala prema učenim teškoćama. Za razgovor o svih 27 pitanja predvidjet će se dulja izvedba umjesto radnoga listića ili kviza, uz očuvanje završnoga dijela.

1. Nisam nešto, nego netko – udžbenik, str. 10

- Kako biste objasnili izraz da je čovjek stvoren na Božju sliku? (Izražava dostojanstvo osobe i njezinu sposobnost spoznavanja, slobodnoga odlučivanja i ljubavi; ne tjelesnu sličnost s Bogom.)
- Po čemu se osoba razlikuje od predmeta kojim se služimo? (Osoba ima vlastito dostojanstvo, razum i slobodnu volju; ne smijemo je svesti na sredstvo za svoje ciljeve.)
- Kako biste pokazali da vrijednost vršnjaka ne ovisi o njegovu izgledu ili ocjeni? (Saslušali bismo ga, uključili u rad i pružili podršku bez ponižavanja i uspoređivanja.)

2. Potrebni smo drugima i drugi nama – udžbenik, str. 11

- Zašto možete biti jedinstveni i istodobno trebati druge ljude? (Vlastite darove razvijamo u odnosima; pomoć i suradnja ne brišu osobnost.)
- Što biblijska poruka „Nije dobro da čovjek bude sam“ govori o odnosima? (Čovjek je stvoren za ljubav i uzajamno zajedništvo; muškarac i žena imaju jednako osobno dostojanstvo.)
- Kako biste razlikovali pravo zajedništvo od pritiska da ponizite nekoga radi pripadanja? (Pravo zajedništvo prihvaća osobu i čuva dostojanstvo svih; ucjena pripadanjem traži štetan postupak.)

3. Pubertet – udžbenik, str. 12

- Koje biste tjelesne promjene prepoznali u pubertetu? (Rast tijela, promjene kože i tjelesne građe, sazrijevanje spolnih žlijezda i mijenjanje glasa dječaka.)
- Koje biste primjere duševnoga i duhovnoga sazrijevanja naveli? (Želju za prihvaćanjem i samostalnošću, snažne osjećaje te propitivanje vjere, slobode i životnih vrijednosti.)
- Zašto odrastanje nije samo promjena izgleda? (Uključuje odgovornost, realno prihvaćanje sebe, suradnju i zreliju ljubav; tempo razvoja razlikuje se među osobama.)

4. Sukobi u pubertetu – udžbenik, str. 13

- Koje biste uzroke napetosti između mladih i roditelja naveli? (Želju za samostalnošću, različita očekivanja, snažne osjećaje, neizvršene obveze i roditeljsku brigu za sigurnost.)

- Kako biste optužbu „Nikad me ne slušate!“ zamijenili porukom koja otvara razgovor? (Važno nam je da čujete naš prijedlog; možemo li objasniti što želimo i saslušati što vas brine?)
- Kako biste povezali kršćansko praštanje i odgovornost nakon sukoba? (Priznali bismo pogrešku, ispričali se, popravili štetu i održali novi dogovor; praštanje ne opravdava nasilje.)

5. Idoli ili ideali? – udžbenik, str. 14

- Kako biste razlikovali pozitivan uzor od idola? (Uzor potiče na dobro i razvoj osobnosti; idol se slijepo oponaša i može oduzimati slobodu.)
- Zašto popularnost sama po sebi nije dovoljno mjerilo dobrog uzora? (Popularna osoba može imati dobre i loše postupke; potrebno je prosuditi vrijednosti i posljedice njezina primjera.)
- Kako biste prepoznali da nešto počinje vladati vašim životom? (Zanemarujemo obveze, odnose i vlastite vrijednosti te teško prihvaćamo granice ili drukčije mišljenje.)

6. Bog je naš ideal – udžbenik, str. 15

- Kako biste razlikovali Boga kojega objavljuje Isus od predodžbe Boga po našoj mjeri? (Bog je Otac koji ljubi i vodi prema dobru; nije sredstvo kojim upravljamo da bi ispunio svaku želju.)
- Što biste izdvojili kao poruku prispodobe o kući na stijeni? (Čvrst temelj čini slušanje i vršenje Isusove riječi; vjera ne znači život bez teškoća.)
- Kako biste Isusov primjer pretvorili u jedan postupak u razredu? (Pružili bismo pomoć, govorili istinu, oprostili uz popravak štete ili uključili isključenog učenika.)

7. U zamkama ovisnosti – udžbenik, str. 16

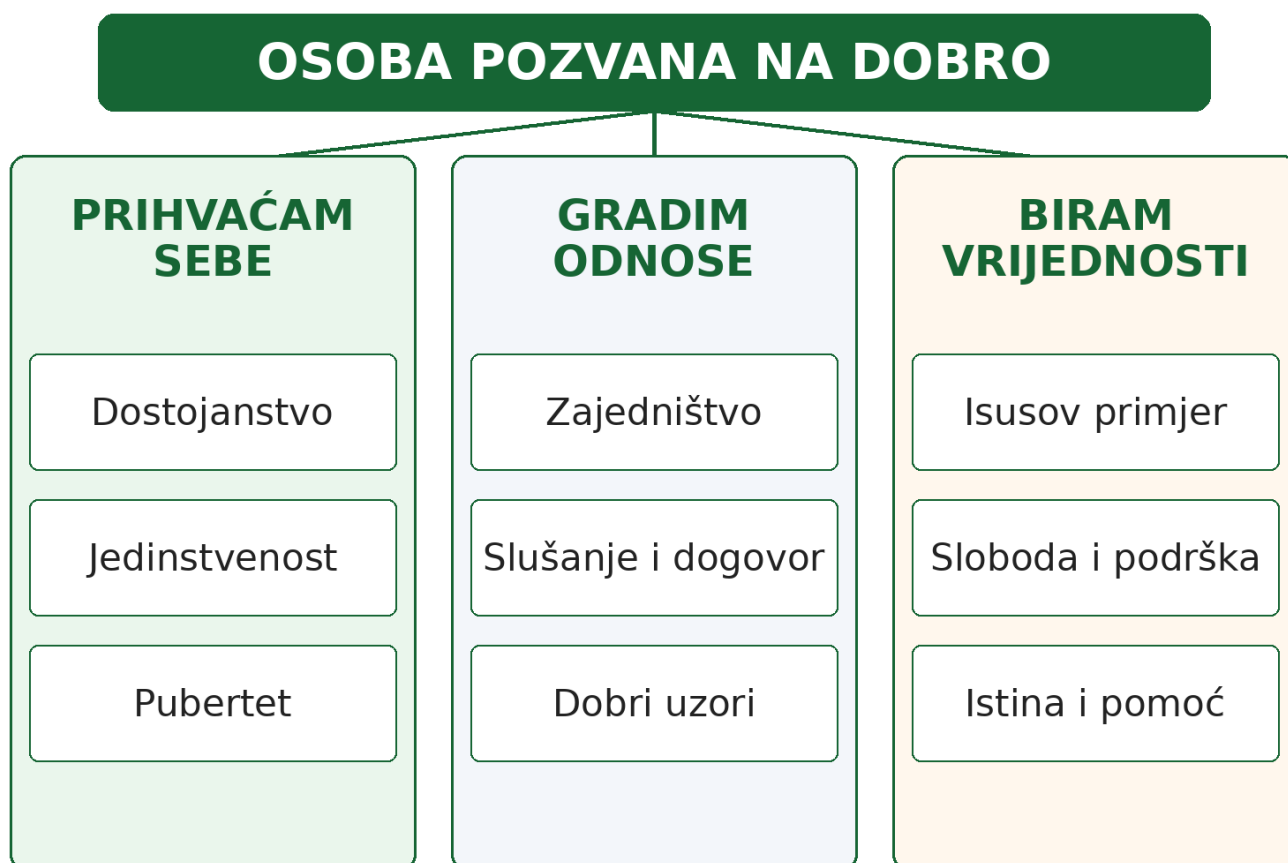
- Koja biste sredstva ovisnosti iz obrađenog teksta naveli? (Alkohol, cigarete i droge; rizična uporaba može ugrožavati zdravlje, odnose i svakodnevno funkcioniranje.)
- Kako biste prepoznali znakove zabrinutosti povezane s gubitkom kontrole? (Osoba ne uspijeva prekinuti štetnu naviku i zanemaruje obveze, zdravlje ili odnose; dijagnoza se ne donosi na temelju jedne izjave.)
- Kako biste odbili pritisak vršnjaka i pomogli ugroženoj osobi? (Jasno bismo odbili ponudu, predložili sigurnu alternativu i povezali osobu s pouzdanom odraslom osobom i potrebnom pomoći.)

8. Opasnosti virtualnog svijeta – udžbenik, str. 16–17

- Što biste provjerili prije dijeljenja vijesti ili tuđe fotografije? (Izvor i istinitost vijesti, pristanak, privatnost, dostojanstvo i moguće posljedice; pristanak ne opravdava ponižavanje.)
- Kako osma Božja zapovijed usmjerava vaše ponašanje u mrežnoj skupini? (Poziva na istinitost i čuvanje ugleda bližnjega; ne širimo lažne ili neprovjerene optužbe.)
- Kako biste postupili kada nepoznata osoba traži fotografiju i tajenje razgovora? (Ne bismo slali podatke ni fotografije; poruke bismo pokazali pouzdanoj odrasloj osobi i uz pomoć prijavili i blokirali profil.)

9. Potraga za pravim vrijednostima – udžbenik, str. 17

- Prema čemu biste razlikovali pravu vrijednost od prividne potvrde uspjeha? (Prava vrijednost gradi osobu i zajednicu; lajkovi, novac ili pohvale sami po sebi ne određuju dostojanstvo ni smisao.)
- Što biste naveli kao izvore rasta kršćanske vjere i djelovanja? (Božju riječ, sakramente, molitvu i zajedništvo Crkve; vjera se očituje služenjem bližnjima.)
- Kako biste objasnili biblijsku poruku da ljubimo djelom i istinom? (Podršku potvrđujemo iskrenim i ostvarivim postupkom, a ne praznim obećanjem ili prividom pomoći.)

Ključni naglasci: Dostojanstvo pripada svakoj osobi; razvoj i uspjeh ne povećavaju ni ne umanjuju tu vrijednost. Zajedništvo raste prihvaćanjem, slušanjem i odgovornim dogovorom. Dobar uzor razvija osobnost, a idoliziranje i ovisnosti mogu ugroziti slobodu. Isusova riječ vodi djelovanju: istini, pomoći i poštovanju, i u digitalnom svijetu.

Aktivnost 2: Radni listić (individualni rad – raznovrsno ponavljanje i provjera, 17 minuta)

Individualni rad. Učenici će riješiti listić na dvije stranice (14 minuta) te uz vođenu provjeru ispraviti odgovore (3 minute). Rješenja su na trećoj stranici i neće se dijeliti prije rada. Otvoreni odgovori bit će kratki, bez obveze iznošenja privatnih iskustava. Listić obuhvaća sve lekcije, biblijsku primjenu te ishode C.7.1. i C.7.2. Ako je potrebna sporija izvedba, učenici će ga dovršiti za domaću zadaću.

[klikni ovdje - poveznica za PDF](#)

[klikni ovdje - poveznica za WORD](#)

Aktivnost 3: Kviz (individualni, ekipni ili mješoviti rad – digitalno ponavljanje, prema odabiru vjeroučitelja)

Učenici će imati kviz u Blooketu, Kahootu ili Waygroundu (digitalnu platformu odabire vjeroučitelj. Kviz je istovjetan na svim navedenim platformama!). Najbolji će dobiti odlične ocjene.

1. Blooket - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Blooket je besplatni alat istovjetan kahootu i potrebna je registracija. Blooket je najbolji od tri ponuđene platforme prema autoru ove pripreme.

Postupak: Registrirati se i prijaviti na <https://www.blooket.com>. Vjeroučitelj će kliknuti na gornji link ili ga zalijepiti u adresnu traku i nakon što mu se prikaže kviz pritiskati redom:

1. Host
2. U „Select a Game Mode“ izabrati „Classic“
3. Pritisnuti desno „Host Game“
4. Na dnu odabrati 33 pitanja koliko kviz ima, ostalo ostaviti kako je
5. Pritisnuti „Host now“
6. Učenici će u tražilicu upisati „Play blooket“ i pritisnuti „Play blooket“, potom s projekcije prepisati broj s projekcije u Game ID, odabrati nadimak i igra slijedi kao i u kahootu. Može se istovremeno igrati pojedinačno, ekipno ili mješovito. Ako se formiraju pojedine ekipe, dogovorom biraju nadimak/nick.

2. Kahoot - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

3. Wayground - link za vjeroučitelja:

[klikni ovdje - poveznica](#)

Wayground je besplatni alat sličan Blooketu i Kahootu (potrebna je registracija). Prema autoru ove pripreme, od navedene tri platforme zahtijeva najviše koraka pri pokretanju.

Postupak za vjeroučitelja:

1. Nakon prijave na wayground.com, kliknuti na gornju poveznicu kviza (ili je zalijepiti u adresnu traku).
2. Kliknuti na ljubičasti gumb „**Start now**“ i odabrati način igre („**Instructor-paced**“ za vođenje korak po korak ili „**Classic**“ za samostalan tempo učenika).
3. Kliknuti „**Continue**“ – na ekranu/projekciji prikazat će se kod igre (**Game code**).
4. **Učenici** na svojim uređajima otvaraju stranicu joinmyquiz.com, upisuju kod s projekcije i unose svoj nadimak/ime.

Igra se može igrati pojedinačno ili u ekipama. Kada se svi učenici prijave, vjeroučitelj pokreće igru.

Aktivnost 4: Dostojanstvo i uključivanje (rad u paru – prosudba prepreke i pomoći, 6 minuta; videozapisi izborni)

Rad u paru. Učenici će razmotriti zamišljeni slučaj: skupina planira zajedničku aktivnost u prostoru do kojega njihov vršnjak u invalidskim kolicima ne može doći. Navest će prepreku, predložiti promjenu dogovora i objasniti zašto to nije posebna usluga nego poštovanje jednakoga dostojanstva.

Moguće rješenje: Prepreka je nepristupačan prostor. Skupina će s vršnjakom i odgovornim odraslima izabrati pristupačno mjesto i dogovoriti potrebno sudjelovanje. Njegova vrijednost ne ovisi o tjelesnoj sposobnosti.

Radni predložak:

Skupina planira zajedničku aktivnost u prostoru do kojega njihov vršnjak u invalidskim kolicima ne može doći.

PREPREKA	PROMJENA KOJA UKLJUČUJE
Nepristupačan prostor	

Aktivnost 5: Teološko sidro (frontalni rad i razgovor – vjera kao mjerilo izbora, 3 minute)

Zajednički rad. Učenici će povezati poruke o Božjoj slici, Isusovu primjeru i ljubavi koja se očituje djelima. Navest će jednu odluku koju te poruke mijenjaju.

Moguće rješenje: Budući da vršnjak ima dostojanstvo, nećemo širiti uvredu. Isusov primjer potaknut će nas da mu pružimo podršku i pomognemo zaustaviti ponižavanje.

Teološko sidro: Čovjek je stvoren na Božju sliku i pozvan na zajedništvo s Bogom i ljudima. Bog ljubi osobu i poziva je da slobodno izabere dobro. Isusov život i riječ mjerilo su kršćanskoga djelovanja; njegova milost podupire naš odgovor. Zapovijedi čuvaju slobodu i dostojanstvo, a ljubav postaje vjerodostojna u djelima i istini. Usp. Post 1,26–27; Mt 7,24–27; 1 Iv 3,18.

Aktivnost 6: Popravite razgovor (rad u paru – kratki dijalog, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će optužbu „Uvijek kasnite i nikada ne mislite na nas!“ zamijeniti mirnom porukom. Napisat će dvije replike: jednu koja objašnjava brigu i jednu koja predlaže provjerljiv dogovor. Povezat će postupak s lekcijama o pubertetu, zajedništvu i sukobima.

Moguće rješenje: Brinemo se kada se ne javite u dogovoreno vrijeme. Dogovorit ćemo vrijeme povratka, a u slučaju kašnjenja javiti se prije toga.

Radni predložak:

„Uvijek kasnite i nikada ne mislite na nas!“

BRIGA BEZ OPTUŽIVANJA	PROVJERLJIV DOGOVOR

Aktivnost 7: Uzor prolazi provjeru (rad u skupinama – primjena kriterija, 5 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će procijeniti dvije zamišljene javne osobe: A je vrlo popularna, ali potiče ponižavanje drugih; B nije toliko poznata, priznaje pogreške i pomaže bez traženja pohvale. Izabrat će koji konkretan postupak žele slijediti i obrazložiti ga. Neće zaključivati da su ljudi potpuno dobri ili potpuno loši.

Moguće rješenje: Vrijedi slijediti priznanje pogreške i djelatnu pomoć osobe B. Popularnost osobe A ne opravdava ponižavanje. Prosudba se odnosi na postupke, a ne na cjelovitu vrijednost osobe.

Radni predložak:

A je vrlo popularna, ali potiče ponižavanje drugih;

B nije toliko poznata, priznaje pogreške i pomaže bez traženja pohvale.

POSTUPAK KOJI SLIJEDIMO	RAZLOG IZBORA

Aktivnost 8: Sloboda pred pritiskom (rad u paru – uvježbavanje odgovora, 5 minuta)

Rad u paru. Učenici će izabrati zamišljeni pritisak: ponuditi sredstvo ovisnosti, zahtijevati ostanak u igri do kasno ili tražiti da se ne kaže odraslima za prijetnju. Odgovorit će jasnom granicom, sigurnom alternativom i izborom pouzdane odrasle osobe. Neće iznositi privatna iskustva.

Moguće rješenje: Nećemo nastaviti igrati nakon dogovorenoga vremena. Sutra možemo ponovno igrati kada završimo obveze. Ako nas netko ucjenjuje ili prijeti, obratit ćemo se roditelju ili nastavniku.

Radni predložak:

- ponuditi sredstvo ovisnosti
- zahtijevati ostanak u igri do kasno
- tražiti da se ne kaže odraslima za prijetnju

GRANICA	SIGURNA ALTERNATIVA	OSOBA ZA POMOĆ

Aktivnost 9: Dvojba prije objave (rad u skupinama – argumentirana prosudba, 6 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će razmotriti prijedlog da se radi humanitarne akcije bez pristanka objavi ime i fotografija obitelji kojoj treba pomoć. Navest će cilj, dva moralna načela i bolji način postupanja. Razlikovat će raspravu o postupku od osude osobe.

Moguće rješenje: Cilj je pomoći. Načela su solidarnost te poštovanje privatnosti i dostojanstva. Uz odgovornu odraslu osobu dogovoriti ćemo diskretnu pomoć i objaviti samo informacije za koje postoji opravdan dogovor i pristanak.

Radni predložak:

Prijedlog da se radi humanitarne akcije bez pristanka objavi ime i fotografija obitelji kojoj treba pomoć.

CILJ I NAČELA	BOLJI POSTUPAK

Aktivnost 10: Zapišimo! (individualni rad – sažetak cjeline, 3 minute)

Individualni rad. Učenici će u bilježnicu zapisati tri povezane rečenice te uz posljednju navesti jedan vlastiti primjer odgovornoga postupka. Zapis povezuje cjelinu; ne prepisuju se svi odgovori radnoga listića.

Moguće rješenje primjera: Neću proslijediti neprovjerenu optužbu; potražiti ću odgovornu osobu koja može provjeriti činjenice.

RAZVIJAM OSOBNOST, ŽIVIM VREDNOTE - ponavljanje

Svaka osoba ima dostojanstvo; svoje darove razvijamo u zajedništvu.

Sazrijevamo prihvatanjem promjena, slušanjem, odgovornošću i izborom dobrih uzora.

Isusov primjer vodi nas prema istini, slobodi i djelatnoj ljubavi.
Moj odgovoran postupak: _____

III. ZAVRŠNI DIO – DJELUJ (7 min)

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

- Koji postupak iz ove cjeline možete primijeniti već danas? (Provjeriti vijest, saslušati drugoga, ispuniti dogovor, odbiti rizičnu ponudu ili ponuditi pomoć.)
- Kako možete zaštititi dostojanstvo vršnjaka s kojim se ne slažete? (Kritizirati postupak ili tvrdnju, bez vrijeđanja i javnoga ponižavanja osobe.)
- Kako biste povezali Isusov primjer i odluku u mrežnoj skupini? (Istinom, čuvanjem ugleda osobe i podrškom ugroženomu.)
- Kako ćete prepoznati područje koje trebate dodatno uvježbati? (Po zadatku koji ne možemo obrazložiti ili u kojemu ponavljamo pogrešku.)

Sinteza:

Učenici će se vratiti situaciji iz motivacije. U dvije rečenice povezat će dostojanstvo osobe, odgovornost na mreži i ljubav potvrđenu djelom.

Moguće rješenje: Osoba ima dostojanstvo i kada je drugi ismijavaju. Zato nećemo širiti ponižavajuću fotografiju, nego ćemo joj pružiti podršku i pomoći zaustaviti štetu.

U dvije rečenice povezati dostojanstvo osobe, odgovornost na mreži i ljubav potvrđenu djelom.

ZNAO SAM, ALI NISAM UČINIO

Učenik zna da svaka osoba ima dostojanstvo, ali proslijedi fotografiju uz uvredu. Kaže: „Znam točno odgovoriti na pitanja iz vjeronauka.“ Prijateljica pita: „Što tvoje znanje mijenja u tvojoj odluci?“

Zamišljena situacija za ponavljanje.

Zaključak vjeroučitelja: Znanje o vlastitoj vrijednosti postaje vidljivo u poštovanju drugih. Sazrijevanje uključuje odgovornost, slušanje i razborit izbor uzora. Isusov primjer pomaže nam čuvati istinu i slobodu te pomoći bližnjemu. Vrijednosti potvrđujemo konkretnim djelima u obitelji, razredu i digitalnom svijetu.

Formativna provjera:

Učenici će na izlaznoj kartici dovršiti dvije kratke rečenice: „Neprovjerenu optužbu neću dijeliti jer...“ i „Osma Božja zapovijed u toj situaciji poziva na...“. Potom će imenovati dva moralna načela o kojima je riječ u raspravi o ponižavajućoj fotografiji iz listića.

Moguće rješenje: Optužba može biti netočna i povrijediti ugled osobe. Osma zapovijed poziva na istinitost i čuvanje ugleda bližnjega. U dvojbi o fotografiji važni su dostojanstvo i privatnost.

„Neproverenu optužbu neću dijeliti jer...”

„Osma Božja zapovijed u toj situaciji poziva na...”

Samovrednovanje:

Učenici će pročitati svih sedam tvrdnji u pregledu „Razvijam osobnost, živim vrednote i sebe vrednujem“, udžbenik, str. 18 te se samovrednovati.

Domaća zadaća:

Za ovu nastavnu jedinicu nema zadatka u radnoj bilježnici. Učenici će u bilježnici ispraviti jedan odgovor s radnoga listića i napisati dvije rečenice koje objašnjavaju ispravak.

Ili:

Učenici će u bilježnice prepisati tri po njima najbitnije rečenice iz ove cjeline (udžbenik, str. 10-17).

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti za ono što smo naučili i za priliku da popravimo pogreške. Pomozi nam da ostanemo vjerni istini, poštujemo druge i slobodno izabiremo dobro. Daj da naša vjera bude vidljiva u djelima ljubavi. Amen.

ili:

Anđele, čuvaru mili...

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvodna molitva, povezivanje, motivacija, početni stav i najava	8 minuta
Aktivnost 1: Ponavljanje cijele nastavne cjeline – jedan način, sa shemom	10 minuta
Aktivnost 2: Radni listić – rad i vođena provjera	17 minuta
Aktivnost 10: Zapišimo!	3 minute
Aktualizacija i sinteza sa zaključkom	2 minute
Formativna provjera	2 minute
Samovrednovanje, domaća zadaća i završna molitva	3 minute

Ukupno: 45 minuta.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Zastupljene su sve sadržajne lekcije 2.–10.
- ☐ Učenici razlikuju dostojanstvo osobe i njezino postignuće.
- ☐ Povezuju sazrijevanje, slobodu i odgovornost.
- ☐ Razlikuju dobar uzor, idoliziranje i rizičan pritisak.

- ☐ Primjenjuju biblijsku poruku na konkretan postupak.
- ☐ Povezuju osmu Božju zapovijed i digitalnu komunikaciju.
- ☐ Prepoznaju dostojanstvo i privatnost u moralnoj dvojbi.
- ☐ Određuju područje za daljnje vježbanje.

IV. IZBORNE I DODATNE AKTIVNOSTI

Vjeroučitelj će prema potrebama razreda odabrati neku od sljedećih aktivnosti kao zamjenu za ranije ponuđenu aktivnost. Nije predviđeno provesti sve aktivnosti u jednom satu.

Aktivnost 1: Radna bilježnica

/

Aktivnost 2: Digitalni zadatci

Učenici će riješiti zadatak pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 18 (kviz).

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata

Aktivnost 3: Pitanje koje pomaže učiti *(rad u paru – sastavljanje pitanja, 5 minuta)*

Rad u paru. Učenici će izabrati jednu lekciju i sastaviti pitanje koje traži objašnjenje ili primjenu, a ne samo naziv pojma. Zamijenit će pitanja s drugim parom i provjeriti može li se odgovor obrazložiti gradivom.

Moguće rješenje: Zašto mirno slušanje ne znači automatsko popuštanje? – Razumijemo tuđe potrebe, ali odluku donosimo odgovorno i dogovorom.

Radni predložak:

NAŠE PITANJE	OBRAZLOŽEN ODGOVOR

Aktivnost 4: Ispravite prečac *(rad u skupinama – ispravak pogrešnoga zaključka, 5 minuta)*

Rad u skupinama. Učenici će ispraviti jednu tvrdnju: „Tko je popularan, sigurno je dobar uzor“; „Prava vjera uklanja sve teškoće“; „Ako su svi podijelili fotografiju, imamo pravo i mi“. U ispravku će navesti mjerilo i primjer odgovornoga postupka.

Moguće rješenje: Popularnost nije dovoljna; procijenit ćemo postupke. Vjera daje oslonac u teškoćama, a ne jamstvo da ih neće biti. Dijeljenje ne opravdava povredu privatnosti ili ponižavanje.

Radni predložak:

„Tko je popularan, sigurno je dobar uzor“

„Prava vjera uklanja sve teškoće“

„Ako su svi podijelili fotografiju, imamo pravo i mi“

POGREŠAN ZAKLJUČAK	ISPRAVAK I PRIMJER

Aktivnost 5: Dvije lekcije, jedna odluka (*individualni rad – povezivanje i primjena, 5 minuta*)

Individualni rad. Učenici će odabrati dvije lekcije i opisati zamišljenu situaciju u kojoj se njihove poruke povezuju. Napisat će jednu konkretnu odluku i dobro koje ona čuva.

Moguće rješenje: Potrebni smo drugima i drugi nama + U zamkama ovisnosti. Vršnjak je pod pritiskom da pije. Ostat ćemo uz njega, pomoći odbiti ponudu i potražiti odraslu osobu; čuvamo zajedništvo i slobodu.

Radni predložak:

DVIJE LEKCIJE	ODLUKA I DOBRO KOJE ČUVA